

“Maksājuma rīkojuma” procedūras - Slovēnija

Mūsu tulkoņi pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējušies.

Jau ir pieejami tulkojumi šādās valodās: [en](#) [sl](#).

SATURS

- 1 Maksājuma rīkojuma procedūra
 - 1.1 Procedūras darbības joma
 - 1.1.1 Uz kādām prasībām procedūra attiecas (piemēram, tikai uz naudas prasībām, tikai uz līgumpamatotām prasībām utt.)?
 - 1.1.2 Vai prasību summai ir maksimālais apmērs?
 - 1.1.3 Procedūras izmantošana ir obligāta vai izvēles?
 - 1.1.4 Vai procedūru var piemērot, ja atbildētājs dzīvo citā dalībvalstī vai trešā valstī?
 - 1.2 Kompetentā tiesa
 - 1.3 Oficiālās prasības
 - 1.3.1 Vai jāizmanto standarta veidlapas? Ja jā – kur var saņemt šādu veidlapu?
 - 1.3.2 Vai mani jāpārstāv advokātam?
 - 1.3.3 Cik sīki izklāstītam jābūt prasības pamatojumam?
 - 1.3.4 Vai jāiesniedz rakstiski prasības pierādījumi? Ja jā – kādus dokumentus atzīst par pierādījumu?
 - 1.4 Pieteikuma noraidīšana
 - 1.5 Apelācijas sūdzības
 - 1.6 Paziņojums par iebildumu
 - 1.7 Paziņojuma par iebildumu sekas
 - 1.8 Paziņojuma par iebildumu neesamības sekas
 - 1.8.1 Kas jādara, lai panāktu izpildāmu tiesas lēmumu?
 - 1.8.2 Vai šis lēmums ir galīgs, vai arī atbildētājam ir dota iespēja lēmumu pārsūdzēt?

1 Maksājuma rīkojuma procedūra

Slovēnija atzīst maksājuma rīkojuma izdošanas procesu. Maksājuma rīkojuma izdošanas procesu reglamentē 431. un 441. pants Civilprocesa likumā (*Zakon o pravdnem postopku, ZPP*).

1.1 Procedūras darbības joma

Maksājuma rīkojuma izdošanas process ir īpašs, ātrs process tādas finanšu prasības izpildei, kurai ir iestājies izpildes termiņš, ja prasību pamato dokuments, kuram tiesību akti nosaka lielāku pierādījuma spēku (autentisks dokuments). Maksājuma rīkojumu izdod gan iekšzemes, gan pārrobežu lietās.

1.1.1 Uz kādām prasībām procedūra attiecas (piemēram, tikai uz naudas prasībām, tikai uz līgumpamatotām prasībām utt.)?

Prasība, kas ir maksājuma rīkojuma pamatā, var attiekties tikai uz finansiālām saistībām (finanšu prasījumu). Prasības priekšmets var būt tikai tādas prasības, kas ir līgumiskas vai ārpuslīgumiskas saistības un kam ir noteikta nomināla vērtība. Viens izņēmums ir paziņojums par komercietelpu nomas uzteikums un no tā izrietošā atbrīvošana no krājumiem – šādos gadījumos maksājuma rīkojuma izdošanas nolūkos piemēro noteikumus saskaņā ar īpašu procedūru. Šis izņēmums ir noteikts 29. pantā Likumā par komerciālām ēkām un telpām (*Zakon o poslovnih stavbah in poslovnih prostorih*), kas paredz, ka, pamatojoties uz iznomātāja

paziņojumu par nomas izbeigšanu un lūgumu atbrīvot komercēku vai komercietelpas, tiesa izdod rīkojumu atbrīvot komercēku vai komercietelpas, ja no paziņojuma vai pieprasījuma par nomas izbeigšanu un no nomas līguma vai pierādījumiem, kas norādīti iepriekšējā pantā, izriet ka iznomātājam ir tiesības pārtraukt līgumu vai prasīt, lai komercēka vai komercietelpas tiktu atbrīvotas.

1.1.2 Vai prasību summai ir maksimālais apmērs?

Prasības vērtībai nav augšējās robežas.

1.1.3 Procedūras izmantošana ir obligāta vai izvēles?

Saskaņā ar Civilprocesa noteikumiem tiesa arī pieņem lēmumu par maksājuma rīkojuma izdošanu *ex officio*, ja prasītājs nav iesniedzis pieteikumu šajā nolūkā, bet izpildās nosacījumi maksājuma rīkojuma izdošanai, piemēram, prasītājs iesniedz parastu prasību bez pieteikuma izdot maksājuma rīkojumu. Tādēļ tiesnesim maksājuma rīkojuma izdošana ir obligāta un nav atkarīga no prasītāja prasības, ja ir izpildījušies likumā noteiktie nosacījumi tā izdošanai.

1.1.4 Vai procedūru var piemērot, ja atbildētājs dzīvo citā dalībvalstī vai trešā valstī?

Jā.

1.2 Kompetentā tiesa

Slovēnijā jurisdikciju lemt par pieteikumiem izdot maksājuma rīkojumu nosaka tāpat kā attiecībā uz citām prasībām; tas nozīmē, ka jurisdikcija *ratione materiae* maksājuma rīkojuma izdošanai ir apgabaltiesām (*okrožna sodišča*), kā arī vietējām tiesām (*okrajna sodišča*). Jurisdikciju *ratione materiae* nosaka atkarībā no strīda vērtības (vai atkarībā no lietas veida, piem., komercietās). Vietējām tiesām ir jurisdikcija izskatīt strīdus par īpašumtiesībām, ja attiecīgā īpašuma vērtība nepārsniedz EUR 20 000. Apgabaltiesām ir jurisdikcija izskatīt strīdus par īpašumtiesībām, ja attiecīgā īpašuma vērtība pārsniedz EUR 20 000. Tikai apgabaltiesām ir jurisdikcija izskatīt un lemt par lietām saistībā ar komercietībām pirmajā instancē. Komercstrīdi ir tādi strīdi, kur civillietā viena puse ir juridiska persona (uzņēmums, iestāde, kolektīvs). Komercstrīdi ietver arī lietas, kurās viena no pusēm ir valsts vai vietējā pašvaldība.

Teritoriālā jurisdikcija nosaka, kura no tiesām ar *ratione materiae* jurisdikciju ir kompetenta izlemt konkrēto lietu. Galvenais noteikums attiecībā uz teritoriālo jurisdikciju paredz, ka prasībā, kas iesniegta pret fizisku vai juridisku personu, pieteikums jāiesniedz tiesā, kuras jurisdikcijā atrodas teritorija, kur ir atbildētāja pastāvīgā dzīvesvieta vai juridiskās personas juridiskā adrese. Ja lieta ir saistīta ar prasību pret ārvalsti fizisku vai juridisku personu, tiesa ar galveno teritoriālo jurisdikciju ir tiesa, kuras jurisdikcijā atrodas teritorija, kur ir fiziskās personas dzīvesvieta Slovēnijā vai juridiskās personas filiāle. Slovēnijas tiesību aktos ir arī noteikums par īpašu teritoriālo jurisdikciju, ko nosaka atkarībā no strīda priekšmeta un iesaistītajām pusēm.

Sīkākai informācijai skatiet sadaļu "Lietu iesniegšana tiesā".

1.3 Oficiālās prasības

Uz maksājuma rīkojuma izdošanu attiecas divi nosacījumi: prasījumam jāattiecas uz finanšu prasību, kurai ir iestājies izpildes termiņš, un ir jābūt autentiskam dokumentam, no kura prasība izriet. Prasībai vai pieteikumam par maksājuma rīkojuma izdošanu jābūt visiem tiem pašiem elementiem, kādi ir citās prasībās: atsauce uz tiesu, iesaistīto pušu vārdi un pastāvīgās vai pagaidu dzīvesvietas adrese, juridisko pārstāvju vai aģentu vārdi/nosaukumi, konkrēts lūgums, kurā norādīts lietas galvenais priekšmets un blakusprasības, fakti, kas apstiprina prasītāja lūgumu, pierādījumi, kas šos faktus pamato, strīda summa un paraksts. Turklāt prasībai jāpievieno autentisks dokuments (oriģināls vai apstiprināta kopija).

1.3.1 Vai jāizmanto standarta veidlapas? Ja jā – kur var saņemt šādu veidlapu?

Slovēnijā, lai iesniegtu pieteikumu ar lūgumu izdot maksājuma rīkojumu, nav paredzēta standartizēta veidlapa; tādas veidlapas tiesām nav. Pieteikumā jānorāda likumā noteiktie elementi, kas norādīti iepriekš 1.3. punktā (obligātie prasības elementi).

1.3.2 Vai mani jāpārstāv advokātam?

Nepastāv prasība, ka procesā par maksājuma rīkojuma izdošanu būtu nepieciešams, lai puses pārstāvētu advokāts. Ja puse tiek pārstāvēta apgabaltiesā, pārstāvim jābūt advokātam vai personai, kas nokārtojusi valsts advokāta eksāmenu. Advokāta pārstāvība ir obligāta procesā, kas saistīts ar ārkārtas tiesību aizsardzības līdzekļiem.

1.3.3 Cik sīki izklāstītam jābūt prasības pamatojumam?

Prasībā jānorāda parāda pamatojums un apmērs, un pierādījums, kas ļauj konstatēt celto prasību patiesumu; tajā arī jānorāda summa un valūta, kā arī datums, kad iestājas finanšu prasības izpildes termiņš. Ja tiek pieprasīti arī procenti, procentiem jābūt precīzi noteiktiem (procentu likme un laika posms, par kuru prasība tiek celta). Prasības izpildes datumam jābūt skaidri noteiktam autentiskajā dokumentā.

1.3.4 Vai jāiesniedz rakstiski prasības pierādījumi? Ja jā – kādus dokumentus atzīst par pierādījumu?

Jā, prasībai vai pieteikumam par maksājuma rīkojuma izdošanu ir jāpievieno autentiskā dokumenta oriģināls vai apstiprināta kopija. Komerctrīdā nepastāv prasība pievienot autentiskā dokumenta oriģinālu vai apstiprinātu kopiju, lai izdotu maksājuma rīkojumu. Pietiek, ja dokumenta kopiju apstiprina juridiskas personas pilnvarota struktūra.

Autentisks dokuments ir dokuments, kam nav izpildraksta raksturs, bet kas norāda uz augstas pakāpes iespējamību, ka prasība pastāv. Dokuments ir autentisks, ja to par tādu atzīst Civilprocesa likums vai cits tiesību akts. Saskaņā ar Civilprocesa likumu autentiski dokumenti ir: publiskie dokumenti, privātie dokumenti, kuros parādnieka parakstu apstiprinājusi iestāde, kas ir pilnvarota to darīt, vekselji un čeki ar atsaukuma tiesībām un atdotās pavadzīmes, ja tās nepieciešamas prasības izcelsmes pierādīšanai, izraksti no autentiskiem grāmatvedības reģistriem, rēķini un dokumenti, kuriem ir publisku dokumentu statuss saskaņā ar īpašiem noteikumiem. Ārvalstu dokuments, kas atbilst nosacījumiem, lai tiktu izmantots Slovēnijā, arī var būt autentisks dokuments.

Izņēmums: bez autentisku dokumentu iesniegšanas tiesa izdod maksājuma rīkojumu pret atbildētāju, ja prasība ir saistīta ar finanšu prasījumu, kuram ir iestājies izpildes termiņš un kurš nepārsniedz EUR 2000, un ja prasībā norādīts parāda pamats un apmērs, kā arī pierādījums, kas ļauj konstatēt celtās prasības patiesumu, taču šis izņēmums neattiecas uz komercstrīdiem (*ZPP* 494. pants).

1.4 Pieteikuma noraidīšana

Tiesa noraidīs lūgumu par maksājuma rīkojuma izdošanu, ja netiek izpildīti tā izdošanas priekšnosacījumi, t. i., ja nebūs iestājies finanšu prasības izpildes termiņš un ja netiks iesniegts autentisks dokuments, ar ko tiek pamatota prasība.

Ja tiesa nenoraida pieteikumu par maksājuma rīkojuma izdošanu, tā turpina procesu, pamatojoties uz prasību.

1.5 Apelācijas sūdzības

Nav atļauts atbildētājam iesniegt apelācijas sūdzību par lēmumu noraidīt pieteikumu par maksājuma rīkojuma izdošanu, kā arī prasītājs nevar šo lēmumu apstrīdēt, iesniedzot apelācijas sūdzību par spriedumu.

Tiesību aizsardzības līdzeklis, kas attiecībā uz maksājuma rīkojuma izdošanu ir pieejams atbildētājam, ir iebildums. Termiņš iebilduma iesniegšanai ir astoņas dienas pēc dienas, kad maksājuma rīkojums ir nodots atbildētājam (trīs dienas, ja strīdi saistīti ar vekseliem un čekiem). Iebildumam jābūt pamatotam ar pierādījumiem, citādi uzskatāms, ka tam nav pamata. Var iesniegt apelācijas sūdzību par lēmumu, ar kuru tiesa ir spriedusi par iebildumu.

Ja atbildētājs apstrīd maksājuma rīkojumu tikai attiecībā uz nolēmuma daļu par izdevumiem, šo nolēmuma daļu var apstrīdēt, tikai iesniedzot apelācijas sūdzību par lēmumu.

1.6 Paziņojums par iebildumu

Atbildētājs var iesniegt iebildumu pret prasītāja prasību. Iebildums jāpamato ar iemesliem. Iebildumā jānorāda fakti, kas ir tā pamatā, un jāsniedz pierādījumi, citādi tas uzskatāms par nepamatotu (*ZPP* 435. panta 2. punkts). Tādēļ atbildētājam iebildumā jānorāda tiesiski nozīmīgi fakti, t. i., fakti, pamatojoties uz kuriem (ja tie ir atzīti par patiesiem) prasība var tikt noraidīta. Šo faktu apgalvojumiem jābūt noteiktiem un konkrētiem.

1.7 Paziņojuma par iebildumu sekas

Ja tiesa nepieņem atbildētāja iebildumu tādēļ, ka tas iesniegts novēloti, ir nepilnīgs vai pretlikumīgs, vai nenoraida to, tā turpina procesu saskaņā ar iesniegto prasību.

Puses var norādīt uz jauniem faktiem un iesniegt jaunus pierādījumus pirmajā galvenajā izskatīšanas sēdē, un atbildētājs drīkst izvīzīt arī jaunus iebildumus attiecībā uz maksājuma rīkojuma apstrīdēto daļu.

Savā lēmumā par galveno jautājumu tiesa izlemj, vai maksājuma rīkojums paliek spēkā kopumā vai daļēji, vai arī tas ir jāatceļ (*Civilprocesa likuma* 436. pants).

1.8 Paziņojuma par iebildumu neesamības sekas

Ja pretējā puse neiesniedz iebildumu vai apelācijas sūdzību, lēmums vai maksājuma rīkojums kļūst galīgs un izpildāms.

1.8.1 Kas jādara, lai panāktu izpildāmu tiesas lēmumu?

Prasītājam ir skaidri jālūdz tiesai izdot izpildāmības apliecinājumu. Tiesas lēmums ir izpildāms, ja tas kļūst galīgs un ja ir beidzies brīvprātīgas saistību izpildes termiņš (Prasību izpildes un nodrošināšanas likuma 1. punkts).

1.8.2 Vai šis lēmums ir galīgs, vai arī atbildētājam ir dota iespēja lēmumu pārsūdzēt?

Maksājuma rīkojums, pret kuru nav iesniegts iebildums, vai iebilduma pieņemšana ir atteikta vai iebildums ir noraidīts, kļūst galīgs un vairs nav apstrīdams, iesniedzot apelācijas sūdzību.

Galīgo maksājuma rīkojumu var apstrīdēt, izmantojot ārkārtas tiesību aizsardzības līdzekļus.

Saistītās saites

<http://www.pisrs.si/Pis.web/>

<https://www.uradni-list.si/>

<http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov>

<http://www.sodisce.si/>

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lapa atjaunināta: 03/11/2015